Sedatohypnotikumok, anxiolytikumok

Sedatohypnotikumok

Kis adagban szedatív

Közepes adagban altató hatású

Nagy adagban narkotikus hatásúak

Sedatohypnotikumok

Szedatív hatás

a fokozott KIR aktivitás, a belső feszültség és
a motoros nyugtalanság mérséklése

Altató hatás

az elavás megkönnyítése, az alvás idejének
és mélységének növelése

Sedatohypnotikumok

Az alvás élettana

Szendergés – alfa, béta, theta hullámok

Felületes alvás – theta hullámok és orsók

Lassú hullámú alvás – theta, delta hullámok, k-komplexek

Cerebrális (mély) alvás fázisa - delta hullámok

Rapid eye movement (REM) – orsók és k-komplex nélküli kevert hullámok

Sedatohypnotikumok

Barbiturátok

Megrövidítik a REM fázist

Fokozzák a GABA hatását
stabilizálják a felszálló retikuláris rendszer membránját
emelik az ingerküszöböt

Fizikai és pszichés dependencia – elvonási tünetek

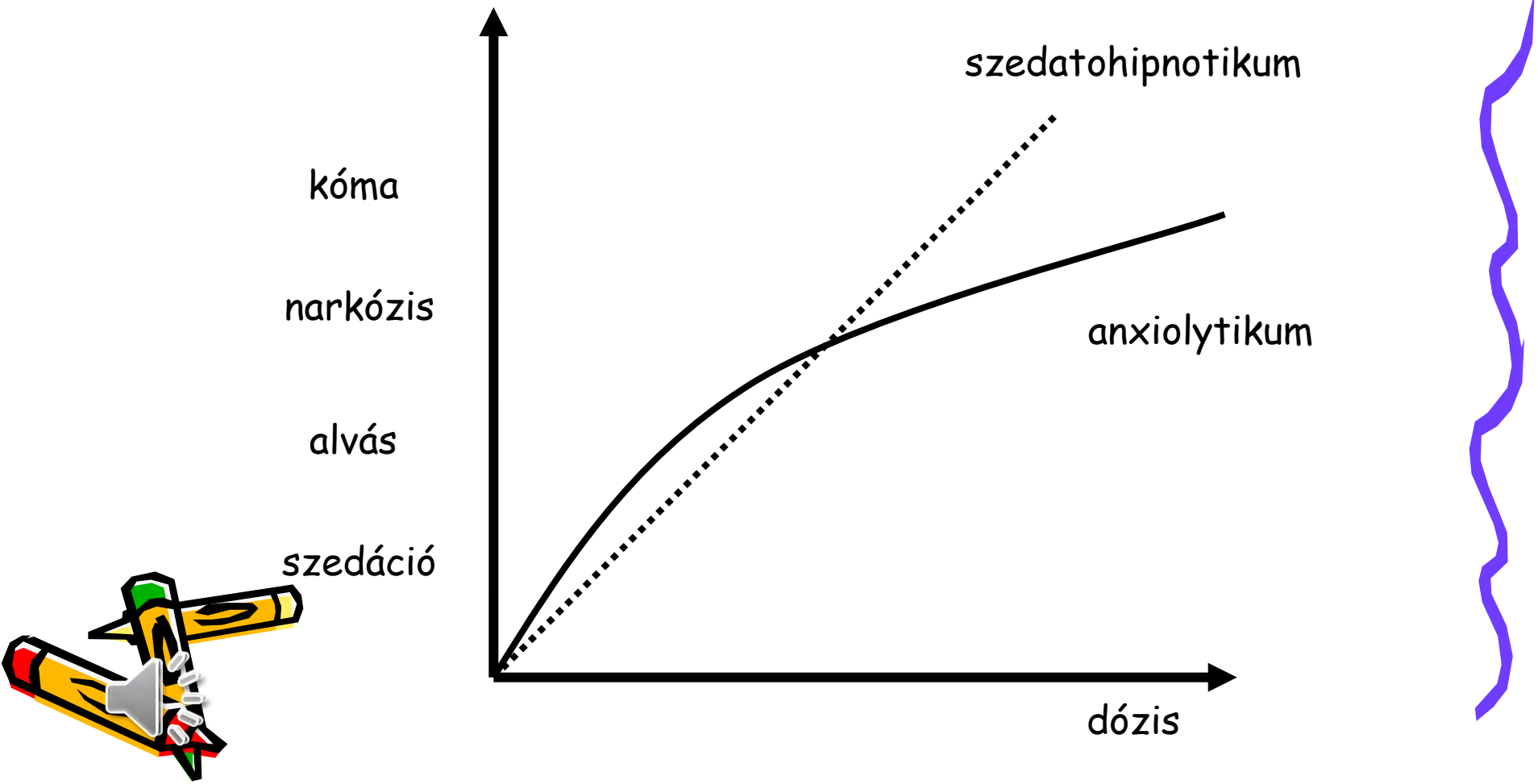
Enziminduktorok

Egyes barbiturátok – Sevenal – jó antiepileptikumok

i.v. barbiturátok – intravénás anesztetkiumok

A szedatohipnotikus és az anxiolytikus dózis-hatás görbe

Sedatohypnotikumok

Barbiturátok

N05CA Barbiturátok önmagukban

N05CB Barbiturátok, kombinációk

Dorlotyn Hypnoval Ca
Novopan Tardyl

Noxyron Sevenaletta

N05CD Benzodiazepin-származékok

N05CD02 *nitrazepam*
N05CD07 *temazepam*
N05CD08 *midazolam hydrochloride*

N05CD09 *brotizolam*

N05CD13 *cinolazepam*
N05CD14 *remimazolam*

EUNOCTIN 10 mg tabletta
SIGNOPAM 10 mg tabletta
Buccolam 2,5 mg szájnyálkahártyán alkalmazott oldat
DORMICUM 7,5 mg filmtabletta
EPISTATUS 2,5 mg szájnyálkahártyán alkalmazott oldat
MIDANXIL 7,5 mg filmtabletta
MIDAZOLAM ACCORD 1 mg/ml oldatos injekció vagy infúzió
BROTIZOLAM AMDIPHARM 0,25 mg tabletta
LENDORMIN 0,25 mg tabletta
GERODORM tabletta
Byfavo 20 mg por oldatos injekcióhoz

Sedatohypnotikumok

N05CF Benzodiazepinekhez hasonló szerek

N05CF01	*zopiclone*	IMOVANE 7,5 mg filmtabletta
		SOMNOL 7,5 mg filmtabletta
		ZOPICLONE GRINDEKS 3,75 mg filmtabletta
		ZOPIGEN 7,5 mg filmtabletta
		ZOPITIDIN 7,5 mg filmtabletta
		EDLUAR 5 mg nyelvalatti tabletta
		HYPNOGEN 10 mg filmtabletta
		SOMNOGEN 10 mg filmtabletta
		STILNOX 10 mg filmtabletta
		ZOLEP 10 mg filmtabletta
		ZOLPIDEM VITABALANS 10 mg filmtabletta
		ZOLSANA 10 mg filmtabletta
N05CF03	*zaleplon*	ANDANTE 5 mg kemény kapszula
		Sonata 5 mg kemény kapszula
		Zerene 5 mg kemény kapszula
N05CF04	*eszopiclone*	ESOGNO 1 mg filmtabletta

Sedatohypnotikumok

N05CH Melatonin-receptor agonisták

N05CH01	*melatonin*	BIO-MELATONIN 3 mg filmtabletta
		Circadin 2 mg retard tabletta
		Melatonin Neurim 2 mg retard tabletta
		Slenyto 1 mg retard tabletta
		VOQUILY 1 mg/ml belsőleges oldat
N05CH03	*tasimelteon*	Hetlioz 20 mg kemény kapszula

N05CM Egyéb altatók és nyugtatók

N05CM	*valerian dry aqueous extract komb*	HOVA filmtabletta
N05CM	*Melissa leaf dry extract komb.*	MEVAPASS bevont tabletta
N05CM	*valerian dry hydroalcoholic extract komb.*	SEDACOMP bevont tabletta
N05CM	*valerian root, Melissa leaf dry extract*	SEDOGELAT CLASSIC filmtabletta
N05CM / A03AX	*Melissa leaf*	HERBÁRIA CITROMFŰLEVÉL tasakolt gyógytea
N05CM02	*clomethiazole*	HEMINEVRIN 300 mg lágy kapszula
N05CM09	*valerian root*	BALDIVIAN NIGHT bevont tabletta
		PERSEN VALERIANA 445 mg bevont tabletta
		RELAXINA 210 mg tabletta
N05CM18	*dexmedetomidine*	Dexdor 100 mikrogramm/ml koncentrátum oldatos injekcióhoz
		DEXMEDETOMIDIN EVER PHARMA 100 mikrogramm/ml infúzióhoz
N05CM30	*valerian dry hydroalcoholic extract komb.*	SEDACUR FORTE bevont tabletta

Anxiolytikumok

Minor trankvillánsok

Endogén pszichozisban önmagukban hatástalanok

Normális pszichéjű emberen csökkentik a szorongást, belső feszültséget és terápiás adagban nem okoznak álmosságot

Izomrelaxáns, antiepileptikus és anxiolitikus hatás

KIR depresszív hatás

Központi idegrendszer a GABA – gátló transzmitter hatásának fokozásával hatnak

Addiktivitás

Anxiolytikumok

Benzodiazepeninek

N05BA01	*diazepam*	DIAZEPAM DESITIN 5 mg végbéloldat
		DIAZEPEKS 5 mg/ml oldatos injekció
		SEDUXEN 5 mg tabletta
N05BA02	*chlordiazepoxide*	ELENIUM 5 mg bevont tabletta
N05BA03	*medazepam*	MEDAZEPAM-TEVA 10 mg tabletta
		RUDOTEL 10 mg tabletta
N05BA06	*lorazepam*	LORANXIL 1 mg filmtabletta
		LORAZEPAM ORION 1 mg tabletta
N05BA09	*clobazam*	FRISIUM 10 mg tabletta
N05BA12	*alprazolam*	ALPRAZOLAM ALKALOID-INT 0,25 mg tabletta
		FRONTIN 0,25 mg tabletta
		HELEX 0,25 mg tabletta
		XANAX 0,25 mg tabletta
		XANAX SR 0,5 mg retard tabletta
N05BA23	*tofisopam*	GRANDAXIN 50 mg tabletta

Gyorsan csökkentik a szorongást, nyugtatnak, izomlazító és görcsgátló hatásúak.

A GABA-A receptorhoz kötődve fokozzák a GABA hatását

Mellékhatások: álmosság, szedáció, memóriazavarok, függőség kockázata

Anxiolytikumok

Antidepresszánsok

Lásd ott

Antihisztamin

Enyhe szorongás esetén, rövid távra

N05BB01 hydroxyzine ATARAX 25 mg filmtabletta

Buspiron

szorongáscsökkentő, de **nem okoz szedációt** vagy függőséget

részleges agonista a szerotonin (5-HT1A) receptorokon

Hatás kialakulása lassabb (2-4 hét)

N05BE01 buspirone SPITOMIN 5 mg tabletta

Egyéb

N05BX Lavender oil LAVEKAN lágy kapszula

Hagyományos növényi gyógyszer, mely kizárólag régóta használatos bevált készítményként forgalomba hozható

Kérdések

A barbiturátok fő veszélye:

A) Függőség kialakulása

B) Fekélyképzés

C) Szemnyomás emelése

Kérdések

Melyik állítás IGAZ a buspironra?

A) Benzodiazepin-szerkezetű

B) Függőséget okoz

C) Nem okoz szedációt

Kérdések

A barbiturátok melyik receptorhoz kötődnek?

A) GABA-A receptorhoz

B) Serotonin receptorhoz

C) Dopamin receptorhoz

Kérdések

A benzodiazepinek fő mellékhatása:

A) Hányinger

B) Memóriazavar és szedáció

C) Vérnyomásemelkedés

Kérdések

Melyik hatás NEM jellemző a szedatohipnotikumokra?

A) Antikonvulzív hatás

B) Anxiolízis

C) Immunstimuláció

Kérdések

Reláció analízis:

A: Az első és a második állítás is igaz, és a kettő között VAN összefüggés

B: Az első és a második állítás igaz, de NINCS közöttük összefüggés

C: Az első állítás igaz, a második hamis

D: Az első állítás hamis, a második igaz

E: Mindkét állítás hamis

A barbiturátok biztonságosabbak, mint a benzodiazepinek,
mert a barbiturátok nem okoznak légzésdepressziót túladagolás esetén.

Kérdések

Reláció analízis:

A: Az első és a második állítás is igaz, és a kettő között VAN összefüggés

B: Az első és a második állítás igaz, de NINCS közöttük összefüggés

C: Az első állítás igaz, a második hamis

D: Az első állítás hamis, a második igaz

E: Mindkét állítás hamis

A phenobarbital hatékony epilepszia kezelésében, mert a phenobarbital antikonvulzív hatását a GABA-A receptoron keresztül fejti ki.

Kérdések

Reláció analízis:

A: Az első és a második állítás is igaz, és a kettő között VAN összefüggés

B: Az első és a második állítás igaz, de NINCS közöttük összefüggés

C: Az első állítás igaz, a második hamis

D: Az első állítás hamis, a második igaz

E: Mindkét állítás hamis

A benzodiazepinek szorongáscsökkentő hatása azonnal jelentkezik, mert a benzodiazepinek a szerotonin receptorokra hatnak.

Kérdések

Reláció analízis:

A: Az első és a második állítás is igaz, és a kettő között VAN összefüggés

B: Az első és a második állítás igaz, de NINCS közöttük összefüggés

C: Az első állítás igaz, a második hamis

D: Az első állítás hamis, a második igaz

E: Mindkét állítás hamis

A barbiturátok kisebb biztonsági terápiás indexszel rendelkeznek, mint a benzodiazepinek,
mert a barbiturátok közvetlenül aktiválhatják a GABA-A receptor kloridcsatornáját nagy dózisban.

Kérdések

Reláció analízis:

A: Az első és a második állítás is igaz, és a kettő között VAN összefüggés

B: Az első és a második állítás igaz, de NINCS közöttük összefüggés

C: Az első állítás igaz, a második hamis

D: Az első állítás hamis, a második igaz

E: Mindkét állítás hamis

A valeriana enyhe nyugtató hatású,
mert a hatása részben a GABA-A receptor kötődésének köszönhető.

